

Легенда про щастя

Володимир Читай

Жив-був один поважний чоловік. Маєток мав панський, здоров'я козацьке, дружину-красуню, сина-легеня та донечку-писанку. А золота – повні скрині. Жив собі звичним панським життям: палаци, розваги, жінки, вино ...

Одного вечора, втомлений від такого життя, він повертався додому. Назустріч йому старець. Сивий. Сунеться, ледь ноги волоче. Посміхається, а очі світяться, ясніше за зорі. Здивувався пан, зупинився... і до старця:

— Доброй ночі тобі, діду! Чого це очі у тебе блищать яскравіше, ніж зорі?

— Від щастя, сину! – посміхнувся дідок.

— Від щастя? — розреготався той.

— Та ти ж волоцюга! Подивися на себе! Не сміши мене, діду!

— Так... А ти, бачу, все маєш... А от щастя.... Щастя в тебе немає! – старий похитав головою і пішов далі.

Добрів пан до палацу, а сон не йде. До ранку думав про старого. Запали йому слова його прямо в серце. Рано встав і зажурився ще дужче. Все в нього наче є. А от щастя.... А щастя, справді, немає. Не один день та не одну ніч змарнував на ці роздуми, сон втратив, не міг собі спокою знайти. Якось зібрався, так щоб ніхто не бачив, і пішов в світ щастя шукати.

Йде, а назустріч йому каліка. Без ноги. Пальці обрубані. Ока немає. "О, — думає панок, — цей мабуть знає, спитаю".

— Скажи-но, каліко, в чому щастя? Подивився той, скривився у посмішці:

— Щастя? Ти що, чоловіче, перший день на землі живеш? Зрозуміло, що щастя – в здоров'ї. Був би я здоровим... Я б... Ех-ех-ех!!! — каліці навіть слів не вистачило. Він підняв свою палицю і потрусив над головою.

Задумався панок... "Ні, мабуть не в здоров'ї справа. Я-от, здоров'я маю, а щастя — ні." Далі йде.... Зустрів біля церкви жебрака. Дав йому гривню й питає:

— Може ти знаєш, в чому щастя? — Немудрий ти, чоловіче... Звісно в грошах! Мав би я гроші, я б і будинок собі, і коня, і все-все мав би...

Знову задумався панок. Ні... ні... ні..... гроші я маю. Але ж нещасливий... То ж не в грошах щастя... Далі йде... Бачить, сидить при дорозі жінка зажурена. В чорному. Мов скам'яніла.

— Чого Ви? Підняла та голову, а очі спухли від сліз. Думає панок, як нещасна, то точно знає, в чому щастя.

— Скажіть мені, жінко, в чому щастя? — Я довго прожила і точно знаю: щастя, сину, в сім'ї. Мала я чоловіка і діточок. Але чоловік мій коханий загинув на війні, а синів хвороба забрала. Тепер я сама... – жінка опустила голову і гірко заплакала. Пішов пан, нічого не сказав. Але ж, думає, жінка теж помиляється. Я от маю і жінку, і дітей двох, а щастя все-одно не маю. Отож не в сім'ї щастя....

...

У подорожі цій минуло чимало часу. Ось вже й до океану дійшов. Далі вже дороги немає. Поки мандрував світом, поки щастя шукав, грошей не стало – всі витратив. Дружина розлучилася й за іншого знатного пана заміж вийшла. Діти повиростали без батька та й по світу розлетілися, як горобці. Втомився чолов'яга, якого вже й паном ніхто не називав, здоров'я в тих мандрах втратив. Хворий став, самотній... Сумний-сумний... Вже й у нього борода сива на груди звисає, як у старця того. Забрів в якусь закинуту всіма хатинку... Зайшов... Нікого... Ліг на ліжко.... Ніч... Вітер гуде... Небо темне-темне... А ні зорі тобі, а ні місяця. На душі моторошно... Заплющив очі і майже заплакав... "Все життя своє поклав я на пошуки щастя, — думає, — так і не знайшов... все марно... Все той старець ... Клятий старець ..." Склав руки на грудях хрестом і відчув, як серце його помалу зупиняється, а сили полишають. Саме час й померати ... Попрощався подумки із життям, пригадав дітей, дружину, маму й тата, друзів усіх, навіть старця... Все.... "Ось і настав мій кінець..."

...

Ранком прокинувся чоловік від яскравого сонячного промінчика. Тільки-но розплющив він очі, як пчихне!! А потім ще раз — ПЧИХ-ПЧИХ!!! Аж порошок з нього, старого, посипався... Подивився він на жовтогаряче сонце і посміхнувся. Вперше за усю свою подорож... Вперше після того, як побачив старця. І так йому легко стало, так спокійно на душі, так приємно і затишно, що аж сльози навернулися... сльози РАДОСТІ.... І в цю мить він відчув, що ЩАСЛИВИЙ. Вперше за все своє життя... Ось воно, ЩАСТЯ... Ось воно.... Присів він на лаву, збентежений таким несподіваним почуттям, і зрозумів:

НІКОЛИ ТАК НЕ БУДЕ, ЩО Б БУЛО ВСЕ! ЗАВЖДИ ЧОГОСЬ НЕ ВИСТАЧАЄ: ГРОШЕЙ, ЗДОРОВ'Я, ЛЮБОВІ ... В ПОШУКАХ ЦЬОГО МИ НЕ ПОМІЧАЄМО ТОГО, ЩО МАЄМО ... І НЕ ВМІЄМО РАДІТИ ТОМУ, ЩО В НАС Є ... ЩАСЛИВИЙ НЕ ТОЙ, ХТО ВСЕ МАЄ, А ТОЙ, ХТО РАДІЄ ТОМУ, ЩО В НЬОГО Є.

Пішов старець з цією думкою. Дивився на світ новими очима і дивувався красі його. На устах була посмішка, а очі його сяяли яскравіше за зорі. Ось таким я його і зустрів.